

Wagners magnum opus in De Munt

Der Ring des Nibelungen

Begin oktober brengt De Munt Richard Wagners monumentale *Der Ring des Nibelungen*. Zowel muzikaal als theateraal een enorme uitdaging. Gunther Sergooris blikt even vooruit en schetst in het kort de intrige van deze operatetralogie.

Op 8 oktober gaat in de Koninklijke Muntshouwborg *Rheingold* in première (regie: Herbert Wernicke; muzikale leiding: Sylvain Cambreling). *Rheingold* vormt het voorspel tot Richard Wagners monumentale tetralogie *Der Ring des Nibelungen*, *Bühnenfestspiel in einem Vorabend und drei Tagen*. De overige delen (*Walküre*, *Siegfried* en *Götterdämmerung*) volgen op 9, 11 en 13 oktober. Het gaat hier om een cyclische opvoe-

ring, zoals Wagner die zich voorstelde. Gezien de omvang van de onderneming gebeurt dit eigenlijk uiterst zelden. Er zijn niet alleen de 15 uur muziek die door een uitgebreid orkest (oorspronkelijke bezetting: 115 musici) moeten worden ingestudeerd. Door de lengte van de zangpartijen en de omvang van het orkest worden aan de hoofdrollen dermate hoge vocale eisen gesteld, dat slechts weinig zangers in staat zijn een aanvaardbare

Siegfried, Brünnhilde of Wotan te zingen.

Ook voor de regisseur betekent dit complexe en dramaturgisch zeker niet volmaakte werk een hele kluit. Essentieel is de vraag of hij op zoek moet gaan naar een gemeenschappelijke noemer waartoe de vier delen zouden kunnen worden herleid. Of moet hij daarentegen de karakteristieken van elk deel afzonderlijk accentueren? De enceneringen van Wieland en Wolfgang Wagner in de jaren 60 en de vroege jaren 70 gingen uit van een decor-element dat de formele eenheid van de hele cyclus onderstreepte. Een cirkelvormig plateau diende als plaats van handeling gedurende de hele *Ring*. Hun visie op het werk was a-historisch en mytisch.

Patrice Chéreau ging in zijn beroemde Ringproduktie uit 1976 helemaal de tegenovergestelde richting uit. Hij toonde het werk als een amalgaam van genres en stijlen, hij maakte de breuklijnen in het verhaal zichtbaar en introduceerde een historisch perspectief. Op die manier rekende hij af met de abstraherende benadering die in Bayreuth na de tweede wereldoorlog regel was.

In Brussel zou Herbert Wernicke toch voor een eenheidsdecor opteren. Het zal interessant zijn om uit te maken welke inhoudelijke consequenties dat zal hebben. Een terugkeer naar een mytische visie?

Inhoud

Wagner heeft een belangrijk deel van zijn leven gewijd aan het schrijven en het laten uitvoeren van de *Ring*. Uit 1848 dateert *Der Nibelungenmythus. Als Entwurf zu einem Drama*. In 1874 voltooide hij de compositie van *Götterdämmerung*. In 1876 werd de *Ring* voor de eerste maal opgevoerd in het speciaal daartoe gebouwde 'Bayreuther Festspielhaus'.

De prozaschets uit 1848 bevat reeds in grote lijnen de intrige van de *Ring*. De dwerg Alberich steelt het Rijn-goud

Richard Wagner op de vooravond van zijn dood
Tekening Paul von Joukovsky